

SAMFUNNSNYTTE OG VERDI

HVORDAN BESTEMME HVILKEN FORSKNING MAN SKAL FINANSIERE?

Ida Svege

Fagrådgiver, Stiftelsen Dam og Kavlifondet
Førsteamanuensis, OsloMet

HVORDAN BRUKE MIDLENE BEST MULIG?

PRODUSERE KUNNSKAP

FINANSIERING AV FORSKNING

Mål: Ny og viktig kunnskap

Unngå: Unødvendig forskning

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

Avoidable waste in the production and reporting of research evidence

Iain Chalmers, Paul Glasziou

Lancet 2009; 374: 86–89

Published Online

June 15, 2009

DOI:10.1016/S0140-6736(09)60329-9

James Lind Library, James Lind Initiative, Oxford, UK (Sir I Chalmers DSc); and Centre for Evidence-Based Medicine, Department of Primary Care, University of Oxford, Oxford, UK (Prof P Glasziou RACGP)

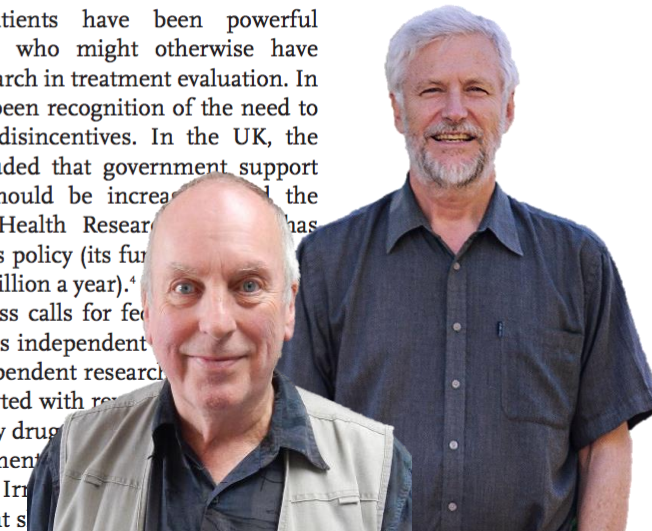
Correspondence to: Sir Iain Chalmers, James Lind Library, James Lind Initiative, Summertown Pavilion, Middle Way, Oxford OX2 7LG, UK ichalmers@jameslindlibrary.org

Without accessible and usable reports, research cannot help patients and their clinicians. In a published Personal View,¹ a medical researcher with myeloma reflected on the way that the results of four randomised trials relevant to his condition had still not been published, years after preliminary findings had been presented in meeting abstracts:

“Research results should be easily accessible to people who need to make decisions about their own health... Why was I forced to make my decision knowing that information was somewhere but not available? Was the delay because the results were less exciting than expected? Or because in the evolving field of myeloma research there are now new exciting hypotheses (or drugs) to look at? How far can we tolerate the butterfly behaviour of researchers, moving on to the next flower well before the previous one has been fully exploited?”

research involving patients have been powerful disincentives for those who might otherwise have become involved in research in treatment evaluation. In recent years, there has been recognition of the need to address both of these disincentives. In the UK, the Cooksey enquiry concluded that government support for applied research should be increased and the National Institute for Health Research (NIHR) has responded rapidly to this policy (its funding for clinical trials will soon be £80 million a year).⁴ Currently before Congress calls for fewer randomised evaluations of treatments independent of pharmaceutical company drug trials, the National Institute in Italy and Spain, independent research of drugs is being supported with research funding from pharmaceutical company drug trials.

This increased investment in independent research evaluation is laudable. In the UK, the NIHR research, this investment s

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

MANGLENDE PUBLISERING

DÅRLIG KVALITET

TING GJØRES PÅ NYTT

BRUKERFJERNT

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

MANGLENDE PUBLISERING

Ca 50 % publiseres ikke som planlagt

DÅRLIG KVALITET

TING GJØRES PÅ NYTT

BRUKERFJERNT

AllTrials Norway

AllTrials Norway er driftet av Stiftelsen Dam, og er en del av AllTrials-kampanjen. Kampanjen jobber for at all klinisk forskning skal registreres og publiseres.

+ AllTrials Norway

Stiftelsen Dam har ansvar for den norske fraksjonen av AllTrials-kampanjen.

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

MANGLENDE PUBLISERING

DÅRLIG KVALITET

Svak metode og gjennomføring

TING GJØRES PÅ NYTT

BRUKERFJERNT

More and more scientists are preregistering their studies. Should you?

By Kai Kupferschmidt | Sep. 21, 2018 , 11:45 AM

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

MANGLLENDE PUBLISERING

DÅRLIG KVALITET

TING GJØRES PÅ NYTT

BRUKERFJERNT

Forskning tyder på at...

... forskere redegjør «dårlig» for tidligere forskning

... studier som støtter forskernes hypoteser siteres oftere

Robinson & Goodman (2011) *A Systematic Examination of the Citation of Prior Research in Reports of Randomized, Controlled Trials*

Sawin & Robinson (2016) *Biased and inadequate citation of prior research in reports of cardiovascular trials is a continuing source of waste in research*

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

MANGLENDE PUBLISERING

DÅRLIG KVALITET

TING GJØRES PÅ NYTT

BRUKERFJERNT

«Mismatch» mellom forskernes interesser og brukernes behov

Tallon et al (2000) *Relation between agendas of the research community and the research consumer*

Crowe et al (2015) *Patients', clinicians' and the research communities' priorities for treatment research: there is an important mismatch.*

“AVOIDABLE WASTE” I HELSEFORSKNING

MANGLLENDE PUBLISERING

DÅRLIG KVALITET

TING GJØRES PÅ NYTT

BRUKERFJERNT

Aftenposten A-magasinet Osloby Sport Meninger Jan-Ole | Meny ☰

Hvordan unngå bortkastet helseforskning? | Jan-Ole Hesselberg, Ida Svege og Aksel Mjøs

Hvis du har 25 millioner du ønsker å bruke på helseforskning, hvordan dele dem ut?

dt DEBATT

FOTO: PingKKU / Shutterstock / NTB scanpix

Artikkelforfatterne viser hvordan risikoen for bortkastet forskning kan reduseres ved blant annet å søke systematisk etter tilsvarende forskning som allerede er utført.

Jan-Ole Hesselberg, programansvarlig og Ida Svege seniorrådgiver for Kavilfondets program for helseforskning - og Aksel Mjøs Styreleder, Kavilfondet 7. okt. 2017 19:30 12:24

f t @

STIFTELSEN
DAM

BEHOVSIDENTIFISERT FORSKNING

KAVLIFONDETS PROGRAM FOR HELSEFORSKNING

STIFTELSEN
DAM

PROGRAMME ON HEALTH RESEARCH

The Kavli Trust Programme on Health Research is committed to fund research on preventing and combating serious illness and on alleviating humanitarian need. In 2017, 2018 and 2019 the programme will be devoted to the funding collaborative research projects addressing selected evidence gaps in children and adolescents mental health.

About the programme

The Kavli Trust Programme on Health Research is committed to fund research on preventing and combating serious illness and on alleviating humanitarian need. In 2017, 2018 and 2019 the programme will be devoted to the funding collaborative research projects addressing selected evidence gaps in children and adolescents mental health.

[Call for proposal 2019 →](#)

[Call for proposal 2018 \[closed\] →](#)

[Call for proposal 2017 \[closed\] →](#)

Administrative staff

The staff designed the programme. They screen all applications before sending them through to review and they provide support for the scientific committees.

Jan-Ole Hesselberg | Programme manager
joh@kavlifondet.no | +47 900 71 673

Ida Svege | Senior Advisor
ics@kavlifondet.no | +47 917 11 952

The Strategic Scientific Committee

The committee searches for evidence gaps in high quality scientific databases. The identified evidence gaps are formulated as research questions.

Scientific Review Committee

The committee reviews the pre-proposals and full-proposals

Sarah Hetrick

Clinical psychologist and Associate Professor of Youth Mental Health in the Department of Psychological Medicine, University of Auckland

Brandy Maynard

Assistant Professor in the School of Social Work at Saint Louis University and Co-Chair of the Campbell Collaboration's Social Welfare Coordinating Group.

Robert Nix

Integrated Specialist in Diverse and Underserved Children, Families, and Communities, Associate Professor, Human Development and Family Studies, University of Wisconsin-Madison.

Heather Taussig

Professor and Associate Dean for Research in the Graduate School of Social Work at the University of Denver

---

The User Panel

The Kavli Trust user panel consists of approximately 200 registered users, including patients, carers and healthcare professionals within children and adolescents mental health. They provide a ranking of the identified research questions. It serves as a recommendation when the Kavli Trust Board decides on which research questions that should be prioritized and

Fra venstre:
Jan-Ole Hesselberg, leder for Kavlifondets helseforskningsprogram
Inger Elise Iversen, daglig leder i Kavlifondet
Ida Svege, seniorrådgiver Kavlifondet helseforskningsprogram

IDENTIFISERE KUNNSKAPSHULL FORANKRET I KUNNSKAPSOPPSUMMERINGER

BRUKERE PRIORITERER HVILKE KUNNSKAPSHULL DET ER VIKTIGST Å TETTE

→ REDUSERE "RESEARCH WASTE"

BEHOVSBASERT OG ØKT NYTTEVERDI ←

WHAT'S NEW?

PROSESS FOR IDENTIFISERING OG PRIORITERING AV KUNNSKAPSHULL

Identifisering av kunnskapshull
ved Fagutvalg for strategi

ARILD BJØRNDAL

KARIANNE T. HAMMERSTRØM

JOHAN SIQVELAND

1. Søk etter systematiske oversikter innen gitt tema
2. Screening iht inklusjon/eksklusjon
3. Formulering av forskningsspørsmål basert på de identifiserte kunnskapshullene

PROSESS FOR IDENTIFISERING OG PRIORITERING AV KUNNSKAPSHULL

Identifisering av kunnskapshull
ved Fagutvalg for strategi

Prioritering av kunnskapshull
ved brukerpanel

Kavlifondet • Forskningsprosjekter • Programme on health research • [Invitasjon: Brukerpanel for psykisk helse for barn og unge](#)

10. september 2018

INVITASJON: BRUKERPANEL FOR PSYKISK HELSE FOR BARN OG UNGE

Er du pasient, pårørende eller helsepersonell innen psykisk helse for barn og unge? Da kan du bli med i brukerpanelet for Kavlifondets forskningsprogram. Brukerpanelets innspill avgjør hva det skal forskes på.

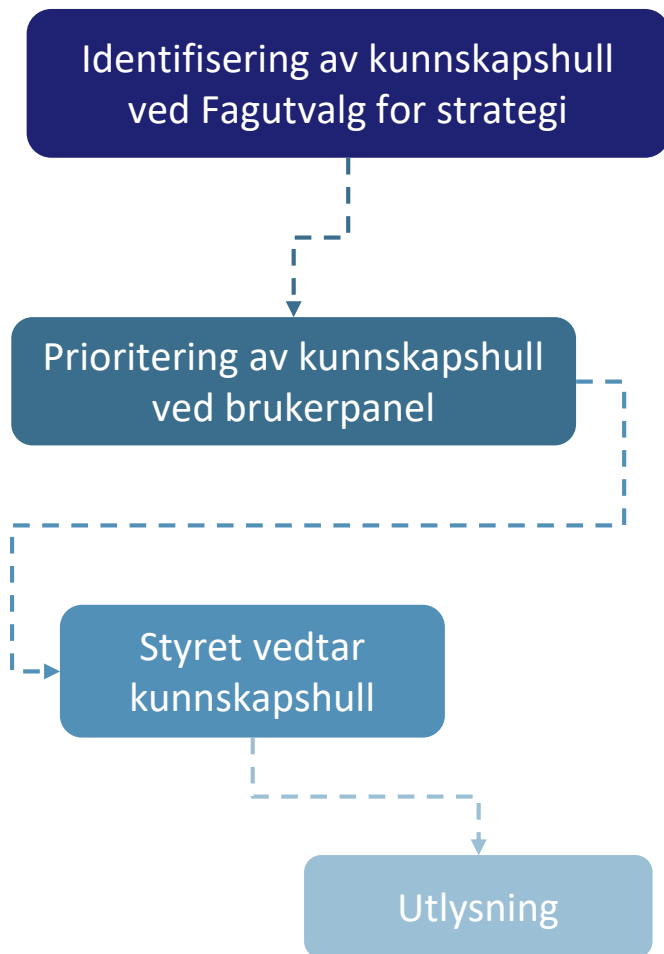
Kavlifondet inviterer pasienter, pårørende og helsepersonell til å delta i et brukerpanel som skal bistå Kavlifondets forskningsprogram med å prioritere hvilke forskningsspørsmål som er viktigst å besvare innen feltet barn og unges psykiske helse.

Bakgrunn

Hva skjer etter innmelding?

Du vil umiddelbart etter innmelding motta en bekreftelse på at du er registrert i panelet. Etterhvert vil du motta en mail med en invitasjon til en spørreundersøkelse hvor du blir bedt om å prioritere blant en liste over identifiserte kunnskapshull. I denne undersøkelsen vil du også få spørsmål om alder, kjønn, utdanningsnivå, yrke og

PROSESS FOR IDENTIFISERING OG PRIORITERING AV KUNNSKAPSHULL

Kavlifondet • Forskningsprosjekter • Programme on health research • KAVLIFONDETS HELSEFORSKNINGSPROGRAM: UTLYSNING AV FORSKNINGSMIDLER FOR 2019
13. desember 2018

KAVLIFONDETS HELSEFORSKNINGSPROGRAM: UTLYSNING AV FORSKNINGSMIDLER FOR 2019

For tredje gang skal Kavlifondets program for helseforskning dele ut totalt 25 millioner kroner til forskningsprosjekter som omhandler utvalgte kunnskapshull innen barn og ungdoms psykiske helse. Registrering og søknadsskjema åpner 3. januar 2019.

BAKGRUNN

Psykiske helseproblemer hos barn og ungdom utgjør en betydelig del av dagens globale sykdomsbyrde, men finansiering av forskning som adresserer disse utfordringene er mangelfull sammenlignet med somatiske sykdommer. Av flere årsaker er en betydelig del av dagens helseforskning bortkastet, og Kavlifondet har forpliktet seg til å redusere problemet med bortkastet forskning ved ved å forankre sin finansiering i identifiserte og prioriterte kunnskapshull (dokumentert i systematiske oversikter).

Registrer deg her hvis du ønsker å motta informasjon om denne og fremtidige utlysninger.

KUNNSKAPSHULL

Kunnskapshullene ble valgt i en tretrinnsprosess:

1. Kavlifondet fagråd for strategiske spørsmål identifiserte kunnskapshull ved å søke etter systematiske oversikter i utvalgte databaser
2. Kavlifondets brukerpanel gav sin prioritering av kunnskapshullene

VURDERINGSKRITERIER

SRC vil vurdere kvaliteten på skissesøknadene og de fullstendige søknadene ved bruk av følgende fem kriterier:

- Relevans og forventet betydning
- Vitenskapelig kvalitet
- Gjennomførbarhet
- Forsker / Forskningsmiljø
- Forskningsledelse

DATOER OG FRISTER

- Åpning av skjema for skissesøknad: 3. januar / 12:00 CET
- Frist for innsending av skissesøknad: 28. februar / 23:59 CET
- Invitasjon til fase 2: 31. mai / 12:00 CET
- Frist for innsending av fullstendig søknad: 15. august / 23:59 CET
- Endelig beslutning: Ikke endelig fastsatt, trolig i midten av oktober 2019

SØKEKRITERIER

De 8 kunnskapshullene

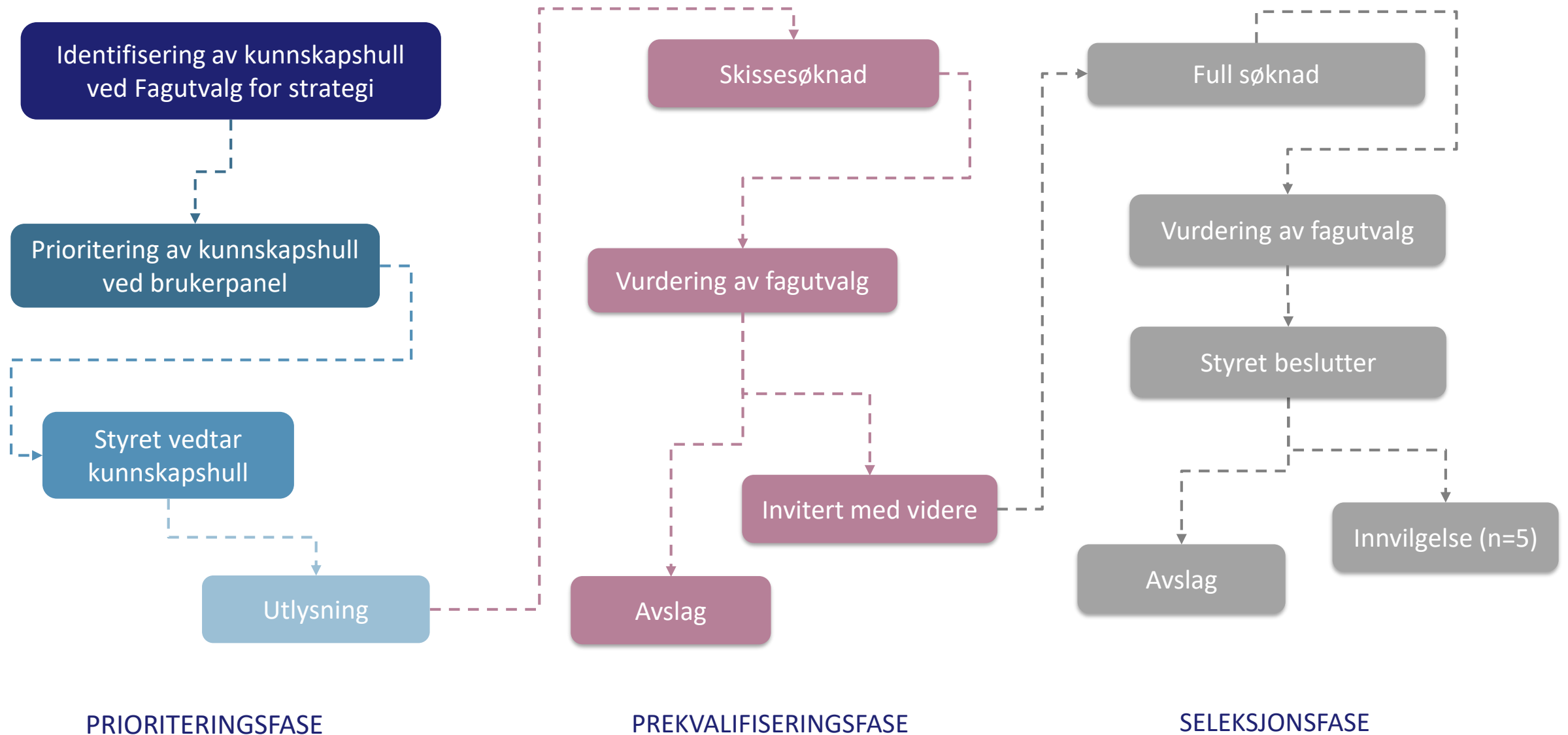
1. Hva er effekten av forebyggende tiltak for utvikling av angstlidelse hos barn og ungdom i risikogrupper, og hvilke faktorer påvirker effekten?

1. Hva er effekten av forebyggende tiltak for utvikling av angstlidelse hos barn og ungdom i risikogrupper, og hvilke faktorer påvirker effekten?
2. Hva er effekten av ulike tiltak for å bedre sosiale ferdigheter, deltakelse, og andre relevante mentale helseaspekter for barn og ungdom med autismespektrumforstyrrelser?
3. Hvordan er den kognitive, adaptive og atferdsmessige funksjonen til barn i fosterhjem sammenlignet med barn i risikogruppen som ble boende med sine biologiske foreldre?
4. Hva er effekten av tiltak for barn som har blitt utsatt for overgrep og omsorgssvikt eller som har opplevd vold i nære relasjoner?*

4. Den formelle søkeren må være en institusjon (vertsinstitusjon)
5. Søknaden må sendes inn av prosjektleder (principal investigator) som må ha formell tilknytning til vertsinstitusjonen
6. Prosjektet kan ikke søke om mindre enn 3 millioner kroner eller mer enn 12,5 millioner kroner totalt for prosjektperioden
7. Finansiering fra Kavlifondet kan ikke brukes til overhead og / eller andre utgifter som ikke er direkte relatert til prosjektet
8. Vertsinstitusjonen må yte betydelig forskningsstøtte og tilrettelegge for at forskningsprosjektet kan gjennomføres. I fase 2 skal et brev som beskriver og bekrefter innholdet og omfanget av dette bidraget vedlegges den fulle

finansiering, må prosjektene oppfylle alle følgende kriterier. Utvalgte kunnskapshull skrives på engelsk fra universiteter, akademiske institusjoner eller institutter i Norge, Sverige, Finland eller

PROSESS FOR IDENTIFISERING OG PRIORITERING AV KUNNSKAPSHULL

2017

Kavlifondet • Forskningsprosjekter • Programme on health research • 17 millioner til forskning innen psykisk helse for barn og unge

19. mars 2018

17 MILLIONER TIL FORSKNING INNEN PSYKISK HELSE FOR BARN OG UNGE

Kavlifondet gir 17,6 millioner kroner til forskning på behandling av psykiske helseproblemer hos barn og unge. To prosjekter er innvilget støtte.

Etter en grundig søknadsprosess har Kavlifondets styre besluttet å tildele totalt 17,6 millioner kroner til to prosjekter som skal gi ny kunnskap om behandling av psykiske helseproblemer hos barn og unge.

– Vi er glade for endelig å kunne kunnngjøre mottakerne. Det vitenskapelige nivået på søknadene var høyt, og arbeidet utført av de vitenskapelige fagkomiteene har vært uvurderlig. Vi startet med å utvikle Kavlifondets helseforskningsprogram for et år siden, og prosessen har vært både utfordrende og interessant, sier Jan-Ole Hesselberg, programansvarlig for Kavlifondets program for helseforskning.

De to prosjektene som vil motta finansiering er:

- **PROSJEKT 1:** Evaluering av behandlingsopplegget «Teaching Recovery Techniques Intervention» for å redusere psykiske helseproblemer og gi økt mestring blant flyktningbarn og asylsøkende barn (8.562 millioner kroner)

BAKGRUNN: Programmetodikk/prosess

Forskningsområde: Basert på en evaluering som sammenlignet sykdomsbyrde fordelingen av forskningsfinansiering for ulike helsekategorier, som støttet at forskning på psykisk helse er underfinansiert, besluttet styret i Kavlifondet å ly: midler til forskningsprosjekter som omhandler psykisk helse for barn og ungdom

Identifisering av kunnskapshull: En strategisk vitenskapelig komité har gjennom oppdaterte, systematiske oversikter for å identifisere viktige kunnskapshull i ps helse hos barn og ungdom. Det ble identifisert 22 kunnskapshull.

Prioritering av kunnskapshull: De 22 kunnskapshullene har gjennomgått priori av et brukerpanel, bestående av organisasjoner som representerer pasienter og pårørende, og relevant helsepersonell.

Utløsning av midler: Utløsningen for 2017 var basert på de ti kunnskapshullene

2019

Kavlifondet • Forskningsprosjekter • Kavlifondets program for helseforskning • Forskning på angstlidelser hos barn tildetes 19 millioner fra Kavlifondets program for helseforskning

22. November 2019

FORSKNING PÅ ANGSTLIDELSER HOS BARN TILDELES 19 MILLIONER FRA KAVLIFONDETS PROGRAM FOR HELSEFORSKNING

Kavlifondet tildeler 19,3 millioner kroner til forskning innen psykisk helse hos barn og unge. To nye prosjekter, begge med tema angstlidelser, er tildelt støtte fra Kavlifondets helseforskningsprogram.

Tekst: Hanne Eide Andersen

– Vi er glade for å kunnngjøre hvem som får midler i 2019, sier Jan-Ole Hesselberg, programansvarlig for Kavlifondets program for helseforskning.

– Det vitenskapelige nivået på søknadene var høyt, og arbeidet våre fagutvalg har utført har vært uvurderlig. Vi startet med å utvikle Kavlifondets helseforskningsprogram for snart tre år siden, og vi opplever at vi har klart å lage en god prosess for tildeling av forskningsmidler som finansierer forskning det er behov for, sier Hesselberg.

PROSJEKT: "Preventing anxiety in the children of anxious parents" ("Forebygging av angst hos barn av foreldre med angst")

Studien vil undersøke om en kort nettbasert intervensjon (tiltak) for foreldre som selv har angst kan forebygge angst hos barna deres. Denne intervensjonen baserer seg på en behandling som har vist lovende resultater, men som mange foreldre ikke har anledning til å møte opp for å få. Nå ønsker forskerne å undersøke om en nettbasert versjon av tiltaket kan gi (like) verdifull effekt og økt oppslutning.

I studien skal 1754 foreldre med angst (som har barn i alderen 2-11 år) få enten den nettbaserte intervensjonen eller venteliste-kontroll. Deretter skal forskerne kartlegge

2018

Kavlifondet • Forskningsprosjekter • Programme on health research • Kavlifondet har gitt midler til tre forskningsprosjekter om barn og ungdoms psykiske helse

10. januar 2019

KAVLIFONDETS HAR GITT MIDLER TIL TRE FORSKNINGSPROSJEKTER OM BARN OG UNGDOMS PSYKISKE HELSE

For andre gang har Kavlifondet tildelt støtte til forskningsprosjekter som omhandler utvalgte kunnskapshull innen psykisk helse hos barn og ungdom. Tre prosjekter mottar til sammen 30 millioner kroner fra Kavlifondets helseforskningsprogram.

De tre prosjektene som mottar støtte er:

- Echo: Optimizing a group-based school intervention for children with emotional problem (mottar 12,5 millioner kroner)
- I-PDT versus I-CBT for depressed adolescents (mottar 5,3 millioner kroner)
- Supported Parenting Interventions for Ethnic Minorities (mottar 12,3 millioner kroner)

INFORMASJON OM DE TRE PROSJEKTENE SOM MOT KAVLIFONDETS HELSEFORSKNINGSPROGRAM 2018

PROSJEKT: Echo: Optimizing a group-based school interventi emotional problem

- Prosjektet retter seg mot de følgende kunnskapshullene
  - "Hva er effekten og kostnadseffektiviteten til digitale helsetilt med psykiske problemer?"
  - "Hva er effekten av feedback-informerte tjenester (tilbakeme

HVORDAN BESTEMME HVILKEN FORSKNING MAN SKAL FINANSIERE?

HVORDAN BESTEMME HVA MAN SKAL FORSKE PÅ?

#1 Baser forskningsinnsats på kunnskap og behov

Forskning og andre prosjekter

#2 Vær pragmatisk – og åpen om begrensningene

Begrense ressursbruken og sikre gjennomføringen

#3 Samarbeid med andre og be om hjelp

Hent inn ekstern kompetanse

KAVLIFONDETS PROGRAM FOR HELSEFORSKNING

2020-UTLYSNINGEN PUBLISERES MANDAG

Følg med på kavlifondet.no